

Federația Națională a Patronatului
din Agricultură și Industria Alimentară
din Republica Moldova

COD

DE

CONDUITĂ

PENTRU PATRONI

PRIVIND
ELIMINAREA
CELOR MAI GRAVE
FORME ALE

MUNCII COPILOR

ÎN AGRICULTURĂ
ȘI INDUSTRIA
ALIMENTARĂ

International
Labour
Office

Federația Națională a Patronatului
din Agricultură și Industria Alimentară din Republica Moldova

COD

DE CONDUITĂ

PENTRU
PATRONI

PRIVIND
ELIMINAREA
CELOR MAI GRAVE
FORME ALE

MUNCII
COPILOR

ÎN AGRICULTURĂ
ȘI INDUSTRIA
ALIMENTARĂ

International
Labour
Office

CZU 331.105:343.627

C 60

Cod de conduită pentru patroni privind eliminarea celor mai grave forme ale muncii copiilor în agricultură și industria alimentară

Coordonator: Eugenia Ganea

Editare: URMA^{ta}

Acest Cod de conduită pentru patroni privind eliminarea celor mai grave forme ale muncii copiilor în agricultură și industria alimentară a fost elaborat de Federația Națională a Patronatului din Agricultură și Industria Alimentară din Republica Moldova, cu sprijinul Biroului Organizației Internaționale a Muncii pentru activități cu organizațiile patronale (ACT/EMP), în cadrul proiectului „Combaterea muncii copiilor în sectorul agricol al Moldovei”, implementat cu susținerea Guvernului Norvegiei.

Chișinău 2008

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Cod de conduită pentru patroni privind eliminarea celor mai grave forme ale muncii copiilor în agricultură și industria alimentară = Кодекс поведения для работодателей по искоренению самых наихудших форм детского труда в сельском хозяйстве и пищевой промышленности / Federația Naț. a Patronatului din Agricultură și Industria Alimentară din Rep. Moldova; coord.: Eugenia Ganea. – Ch. : Urma Ta PP SRL, 2008 (Tipogr.: „Bons Offices” SRL). – 28; 28 p.

Text paral. : lb. rom., rusă. – Pag. paral. – Carte „valet” (перевертгыш)
2000 ex.

© ILO-ACT/EMP

© URMA^{ta}, pentru editare

ISBN 978-9975-9534-9-8

CUPRINS

1. PREAMBUL	5
Procesul participativ care a precedat adoptarea acestui Cod de conduită	6
2. SCOPUL CODULUI	7
3. DEFINIȚII	8
4. ANGAJAMENTE FUNDAMENTALE	10
5. REFERINȚE	15
6. IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE	16
7. DISPOZIȚII FINALE	17
<i>Anexa 1. Tipuri de lucrări interzise copiilor. Convenția colectivă (la nivel național) cu privire la eliminarea celor mai grave forme ale muncii copiilor (Anexă la Convenție)</i>	18
<i>Anexa 2. Nomenclatorul de industrii, profesii și lucrări cu condiții grele și nocive, proscrise persoanelor mai tinere de 18 ani (fragment)</i>	23

1. PREAMBUL

Noțiunea „munca copilului” presupune o muncă ce dăunează bunăstării copilului și prejudiciază educația, dezvoltarea și viitorul lui. Unii patroni cred că, deoarece munca copiilor este ușor accesibilă și „ieftină”, aceasta poate aduce beneficii economice imediate. Însă urmările acestor munci sunt negative pentru toți: copii, angajatori, părinți, comunități și stat.

Acesta este motivul principal pentru care Federația Națională a Patronatului din Agricultură și Industria Alimentară din Republica Moldova (FNPAIA) a elaborat *Codul de conduită pentru patroni privind eliminarea celor mai grave forme ale muncii copiilor în agricultură și industria alimentară.*

Codul este rezultatul unei inițiative la nivel național, promovată de FNPAIA cu implicarea mai multor parteneri sociali. Scopul Codului de conduită este promovarea unui mediu favorabil pentru eliminarea celor mai grave forme ale muncii copiilor în agricultură și industria alimentară.

Prezentul Cod oferă patronilor norme de conduită pentru prevenirea și combaterea celor mai grave forme ale muncii copiilor în agricultură și industria alimentară. În același timp, Codul poate servi drept îndemn pentru instituțiile guvernamentale, angajați, organizații, părinți, îngrijitori, copii și comunități de a se încadra în acțiuni de combatere a fenomenului muncii copiilor.

Codul este un angajament pe care și-l asumă patronii și este inspirat din legislația națională și convențiile internaționale ratificate de Republica Moldova. Persoanele fizice și juridice care acceptă în totalitate principiile pe care prezentul Cod le promovează sunt încurajate să adere la acesta.

Procesul participativ care a precedat adoptarea acestui Cod de conduită

Codul de conduită pentru patroni privind eliminarea celor mai grave forme ale muncii copiilor în agricultură și industria alimentară a fost elaborat inițial în baza propunerilor formulate de reprezentanți ai asociațiilor-membre FNPAIA. Aceste propuneri au fost ecoul campaniei de sensibilizare privind munca copiilor, realizată de FNPAIA în 2006.

În continuare, proiectul Codului a fost discutat și îmbunătățit cu idei, propuneri și contribuții valoroase oferite de antreprenori agricoli în cadrul celor 15 mese rotunde, organizate în acest scop, în lunile aprilie și mai 2007, la Anenii Noi, Bălți, Cahul, Căușeni, Comrat, Criuleni, Edineț, Florești, Hâncești, Orhei, Strășeni, Ștefan Vodă, Soroca, Taraclia și Ungheni.

Versiunea finală a *Codului de conduită pentru patroni privind eliminarea celor mai grave forme ale muncii copiilor în agricultură și industria alimentară* a fost adoptată, la 19 decembrie 2007, de Consiliul Federației Naționale a Patronatului din Agricultură și Industria Alimentară.

2. SCOPUL CODULUI

Scopul acestui Cod de conduită este de:

- 1) A oferi definiții exacte ale principalelor noțiuni folosite în contextul muncii copiilor în agricultură și industria alimentară în Moldova.
- 2) A încuraja patronii să elimine cele mai grave forme ale muncii copiilor în agricultură și industria alimentară.

Prezentul Cod de conduită nu reglementează fiecare situație care poate apărea. El este destinat creării unui cadru general pentru antreprenorii agricoli-membri FNPAIA pentru combaterea muncii copiilor.

3. DEFINIȚII

Copil:

Persoana este considerată copil din momentul nașterii până la vârsta de 18 ani.

Cele mai grave forme ale muncii copilului:

Prezentul Cod folosește noțiunea „cele mai grave forme ale muncii copilului”. În contextul acestui Cod, „cele mai grave forme ale muncii copilului” vor cuprinde muncile care, prin natura lor și/sau condițiile în care sunt îndeplinite, aduc daune sănătății, securității sau moralității copiilor, supun abuzului și exploatează copilul, lipsindu-l de educație.

Cele mai grave forme ale muncii copilului includ, dar nu se limitează la următoarele **munci grele, periculoase sau vătămătoare**:

- Muncile cu echipamente și unelte periculoase
- Ridicarea și transportarea greutăților
- Muncile cu substanțe periculoase pentru sănătate
- Munca la temperaturi extreme
- Munca în mediu zgomotos, care influențează negativ sănătatea copilului
- Munca pe timp de noapte

- Obligarea forțată de a presta munci
- Expunerea la abuzuri fizice sau psihice în timpul muncii

Lista nu este exhaustivă și există diferite locuri de muncă ce conțin pericole potențiale pentru copii. Iată de ce patronul trebuie să facă o evaluare a pericolelor și riscurilor la locul de muncă de la întreprinderea pe care o conduce și să ia măsurile necesare pentru a evita implicarea copiilor în astfel de munci.

Patron – în contextul acestui Cod de conduită, noțiunea de *patron* vizează o persoană fizică sau juridică care angajează persoane în schimbul unei retribuții.

4. ANGAJAMENTE FUNDAMENTALE

Prima responsabilitate a patronilor este să lucreze conform legislației țării. Respectarea tuturor prevederilor legale cuprinse în principalele acte naționale relevante în contextul muncii copilului este esențială pentru prevenirea, combaterea și eliminarea celor mai grave forme ale muncii copiilor.

4. 1. Vârsta minimă de angajare

Patronul nu va angaja persoane în vârstă de până la 15 ani.

Patronul poate încheia un contract individual de muncă cu persoana minoră care a împlinit vârsta de 15 ani, cu condiția că există acordul scris al părinților sau reprezentanților legali și această muncă nu dăunează sănătății, dezvoltării, educației și pregătirii profesionale a copilului.

Nu vor fi implicați în nici un caz copii la muncile care sunt periculoase sau la muncile care împiedică procesul de instruire, ori dăunează dezvoltării fizice, intelectuale, spirituale și sociale a copiilor.

Patronul:

a) nu va folosi munca copiilor la lucrări interzise pentru copii conform Convenției colective (la nivel național) cu privire la eliminarea celor mai grave forme ale muncii copiilor, semnată în

2007 de Guvernul Republicii Moldova, Patronate și Sindicate.
(Anexa 1)

b) nu va utiliza copii la lucrările care au un mediu cu substanțe periculoase (chimice și biologice) și unde există factori de producție nocivi (zgomot, vibrații, radiație electromagnetică, infraroșie și altă radiație) care depășește limita de concentrare sau nivelul limitat.

c) nu va accepta copii la lucrările incluse în *Nomenclatorul de industrie, profesii și lucrări cu condiții grele și nocive, proscrie persoanelor mai tinere de 18 ani*, aprobat prin Hotărârea Nr. 562 din 7 septembrie 1993 a Guvernului Republicii Moldova, la transportarea manuală a greutăților conform Nomenclatorului nominalizat. (Anexa 2)

4. 2. Durata zilnică a timpului de muncă

Patronul va respecta pentru salariații în vârstă până la 16 ani o durată zilnică a timpului de muncă până la cinci (5) ore.

Patronul va respecta pentru salariații în vârstă de la 16 la 18 ani o durată zilnică a timpului de muncă până la șapte (7) ore.

4. 3. Durata săptămânală a timpului de muncă

Patronul va stabili o durată săptămânală redusă a timpului de muncă:

- a) 24 de ore pentru salariații în vârstă de la 15 la 16 ani.
- b) 35 de ore pentru salariații în vârstă de la 16 la 18 ani.

4.4. Munca de noapte, munca în zilele de repaus și de sărbătoare nelucrătoare

Patronul nu va atrage la munci de noapte – între orele 22.00 și 6.00 – salariați în vârstă până la 18 ani, femei însărcinate, femei aflate în concediu postnatal, femei care au copii până la 3 ani, precum și persoane pentru care munca de noapte este contraindicată conform certificatului medical.

Patronul nu va atrage la muncă în zile de repaus și în zile de sărbătoare nelucrătoare salariați în vârstă până la 18 ani, femei însărcinate, femei aflate în concediu postnatal, femei care au copii până la 3 ani.

4.5. Alte angajamente

Retribuirea muncii

Patronul va retribui munca salariaților în vârstă până la 18 ani care lucrează pe unitate de timp, ținând cont de durata redusă a muncii zilnice.

Patronul va plăti munca salariaților în vârstă până la 18 ani care lucrează în acord în baza tarifelor pentru munca în acord stabilite pentru salariații adulți.

Patronul va retribui munca elevilor și studenților care nu au atins vârsta de 18 ani, prestată în afara orelor de studii, proporțional cu timpul lucrat sau în acord.

Concediul de odihnă anual plătit

Patronul este obligat să acorde salariaților în vârstă până la 18 ani concediu de odihnă anual pentru primul an de muncă înainte de expirarea a 6 luni de muncă la unitate, în baza cererii scrise.

Patronul are obligația de a oferi salariaților în vârstă până la 18 ani un concediu de odihnă anual suplimentar plătit de cel puțin 4 zile calendaristice.

Concedierea

Patronul va acorda garanții suplimentare la concedierea salariaților minori. Astfel, concedierea salariaților în vârstă de până la 18 ani, cu excepția cazului de lichidare a unității, se permite numai cu acordul scris al agenției teritoriale pentru ocuparea forței de muncă și al comisiei teritoriale pentru minori, respectându-se condițiile generale de concediere prevăzute de Codul Muncii.

Examenе medicale

Patronul poate angaja salariați în vârstă până la 18 ani doar după ce aceștia vor fi supuși unui examen medical preliminar. Ulterior, tinerii vor efectua un examen medical obligatoriu de 2 ori pe an până la atingerea vârstei de 18 ani.

Patronul va suporta cheltuielile pentru aceste examene medicale.

Mediu social

Patronul:

- va crea un mediu de muncă sigur și sănătos pentru angajații până la 18 ani.
- nu va admite munca forțată a copiilor.
- va evita folosirea unor cuvinte sau gesturi obscene împotriva sau în prezența salariaților până la 18 ani.
- nu va discrimina tinerii angajați pe motive de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, statut social, inclusiv afectați de HIV/SIDA, sau pe motive de gen ori opinie exprimată.
- va proteja salariații până la 18 ani împotriva exploatării și abuzului fizic și sexual.

Patronul care nu respectă prevederile legislației privind munca minorilor va suporta consecințe administrative sau penale.

5. REFERINȚE

Codul de conduită pentru patroni privind prevenirea și combaterea celor mai grave forme ale muncii copiilor în agricultură și industria alimentară rezumă principalele referințe asupra muncii minorilor, conținute în legislația națională și convențiile internaționale.

Persoanele și organizațiile care vor folosi acest Cod în practicile lor curente sunt încurajate să facă referire la următoarele documente:

Constituția Republicii Moldova, Codul Muncii, Codul Penal, Codul Contravențiilor Administrative, Legea privind Drepturile Copilului, Convenția colectivă (la nivel național) cu privire la eliminarea celor mai grave forme ale muncii copiilor, Nomenclatorul de industrii, profesii și lucrări cu condiții grele și nocive, proscrie persoanelor mai tinere de 18 ani; precum și Convenția Națiunilor Unite privind Drepturile Copilului, Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 138 (1973) privind vârsta minimă de încadrare în muncă, Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 182 (1999) privind interzicerea celor mai grave forme ale muncii copiilor și acțiunea imediată în vederea eliminării lor și Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 184 (2001) privind securitatea și sănătatea în agricultură.

6. IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE

Prezentul *Cod de conduită pentru patroni privind eliminarea celor mai grave forme ale muncii copiilor în agricultură și industria alimentară* este un document de politici. FNPAIA va comunica membrilor conținutul Codului prin organizarea unei campanii de promovare prin intermediul rețelei sale și al agenților schimbării.

Federația Națională a Patronatului din Agricultură și Industria Alimentară va crea o Comisie specială cu o Echipă de inspecție, formată din reprezentanți ai fiecărei asociații-membre FNPAIA. Comisia va fi responsabilă pentru monitorizarea respectării de către membrii-antreprenori a prezentului Cod prin desfășurarea unor controale inopinate de către Echipa de inspecție.

În cazul în care Echipa de inspecție constată cazuri de utilizare de către un patron a celor mai grave forme ale muncii copiilor, Comisia va cere patronului să întreprindă măsuri imediate pentru a îmbunătăți situația, ținând cont de interesul superior al copilului. Echipa de inspecție va solicita patronului retragerea imediată a copilului de la muncă, luând în considerare viitorul copilului. Patronul va găsi o soluție satisfăcătoare, ținând cont de vârsta copilului, situația socială, educația lui. Toate măsurile vor avea drept scop ameliorarea și nu înrăutățirea situației copilului. Echipa de inspecție va cere cu fermitate patronului să nu implice copii în viitor în cele mai grave forme ale muncii.

7. DISPOZIȚII FINALE

Federația Națională a Patronatului din Agricultură și Industria Alimentară din Republica Moldova caută o cooperare strânsă cu partenerii sociali, agențiile naționale și internaționale pentru a acorda asistență copiilor care au fost îndepărtați de la munci grele și periculoase ca rezultat al politicii FNPAIA de interzicere a celor mai grave forme ale muncii copiilor în agricultură și industria alimentară în Republica Moldova.

Anexa 1. Tipuri de lucrări interzise copiilor. Convenția colectivă (la nivel național) cu privire la eliminarea celor mai grave forme ale muncii copiilor (Anexă la Convenție)

Lucrări care comportă factori de risc proprii sarcinii de muncă

1. Lucrări care implică expunerea la:
 - a) efort dinamic
 - b) poziții de lucru forțate sau vicioase

2. Lucrări care implică expunerea la solicitare psihică:
 - a) ritm de muncă înalt
 - b) operații repetitive de ciclu scurt
 - c) monotonia muncii

3. Lucrări de încărcare / descărcare a materialelor
4. Lucrări al căror ritm este condiționat de mașini și care sunt remunerate în funcție de rezultat
5. Lucrări de sacrificare a animalelor

Lucrări care comportă factori de risc proprii mijloacelor de producție

Lucrări care comportă factori de risc mecanic

6. Lucrări care implică expunerea la mișcări periculoase:
 - a) mișcări funcționale ale echipamentelor tehnice:
 - agregate de mașini în mișcare
 - curgeri de fluide
 - deplasări ale mijloacelor de transport etc.

 - b) deplasări ale mijloacelor de producție sub efectul gravitației:
 - alunecare
 - rostogolire
 - rulare pe roți
 - răsturnare
 - cădere liberă
 - scurgere liberă
 - deversare

- surpare, prăbușire
- scufundare etc.

c) deplasări ale mijloacelor de producție sub efectul propulsiei:

- proiectare de corpuri sau particule
- deviere de la traiectoria normală
- balans
- recul
- șocuri excesive
- jet
- erupție

7. Lucrări pe / cu suprafețe sau contururi periculoase:

- a) înțepătoare
- b) tăioase
- c) lunecoase
- d) abrazive
- e) adezive

8. Lucrări cu recipiente sub presiune

9. Lucrări care implică expunerea la vibrații excesive ale echipamentelor tehnice

Lucrări care comportă factori de risc termic

10. Lucrări care implică expunerea la temperatură ridicată a obiectelor sau suprafețelor (peste 40 grade C)

11. Lucrări care implică expunerea la temperatură coborâtă a obiectelor sau suprafețelor (sub 5 grade C)

12. Lucrări care implică expunerea la flăcări

Lucrări care comportă factori de risc electric

13. Lucrări care implică expunerea la curentul electric:

- a) atingere directă
- b) atingere indirectă
- c) tensiune de pas

Lucrări care comportă factori de risc chimic

14. Lucrări cu substanțe toxice
15. Lucrări cu substanțe corosive
16. Lucrări cu substanțe caustice
17. Lucrări cu substanțe inflamabile
18. Lucrări de fabricație și de manipulare a dispozitivelor, artificiiilor sau diverselor obiecte care conțin explozivi

19. Lucrări cu substanțe și preparate nocive care:
 - a) pot determina efecte ireversibile
 - b) pot antrena o sensibilizare prin inhalare
 - c) pot antrena o sensibilizare prin contact cu pielea
 - d) pot cauza cancer
 - e) pot cauza modificări genetice ereditare
 - f) pot avea efecte grave pentru sănătate în caz de expunere prelungită
 - g) pot reduce fertilitatea
 - h) pot determina apariția pe durata gravidității a unor efecte nocive pentru copil

20. Lucrări cu substanțe iritante care:
 - a) pot antrena o sensibilizare prin inhalare
 - b) pot antrena o sensibilizare prin contact cu pielea

21. Lucrări care implică expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni
22. Lucrări care implică expunerea la hidrocarburi aromatice policiclice prezente în negrul de fum, în gudronul de cărbune sau în smoala de cărbune
23. Lucrări cu plumbul și compușii lui
24. Lucrări cu azbestul

Lucrări care comportă factori de risc biologic

25. Lucrări care implică expunerea la microorganisme:
 - a) bacterii
 - b) virusuri
 - c) richteții
 - d) spirochete
 - e) ciuperci
 - f) protozoare

- 26. Lucrări cu plante periculoase
- 27. Lucrări din menajeriile de animale feroce și veninoase

Lucrări care comportă factori de risc proprii mediului de muncă

Lucrări care comportă factori de risc fizic

- 28. Lucrări care implică expunerea la:
 - a) temperatura aerului ridicată
 - b) temperatura aerului scăzută

- 29. Lucrări care implică expunerea la:
 - a) umiditatea aerului ridicată
 - b) umiditatea aerului scăzută

- 30. Lucrări care implică expunerea la:
 - a) presiunea aerului ridicată
 - b) presiunea aerului scăzută

- 31. Lucrări care implică expunerea la suprapresiune în adâncimea apelor
- 32. Lucrări care implică expunerea la zgomot
- 33. Lucrări care implică expunerea la ultrasunete
- 34. Lucrări care implică expunerea la vibrații

- 35. Lucrări care implică expunerea la:
 - a) nivel de iluminare scăzut
 - b) strălucire
 - c) pâlpare

- 36. Lucrări care implică expunerea la radiații:
 - a) electromagnetice
 - infraroșii
 - ultraviolete
 - microunde
 - laser

b) ionizante:

- alfa
- beta
- gamma

37. Lucrări care implică expunerea la potențial electrostatic

Lucrări care comportă factori de risc chimic

38. Lucrări care implică expunerea la gaze:

- a) inflamabile
- b) explozive

39. Lucrări care implică expunerea la vapori:

- a) inflamabili
- b) explozivi

40. Lucrări care implică expunerea la aerosoli toxici

41. Lucrări care implică expunerea la aerosoli caustici

42. Lucrări care implică expunerea la pulberi în suspensie în aer

Lucrări care comportă factori de risc biologic

43. Lucrări care implică expunerea la microorganisme în suspensie în aer:

- a) bacterii
- b) virusuri
- c) ricketii
- d) spirochete
- e) ciuperci
- f) protozoare etc.

Lucrări care comportă alți factori de risc al mediului

44. Lucrări în subteran

45. Lucrări în mediu acvatic

46. Lucrări în mediu subacvatic

47. Lucrări în mediu mlăștinos

58. Lucrări în mediu aerian

Anexa 2. Nomenclatorul de industrii, profesii și lucrări cu condiții grele și nocive, proscrie persoanelor mai tinere de 18 ani (fragment)

Agricultură

Crescători de cai, întreținerea armăsarilor de reproducție

Muncitori la dezinsectarea cerealelor

Muncitori la lucrări de sere

Muncitori la recoltarea, transportarea și prelucrarea preliminară a tutunului

Muncitori la transportarea, încărcarea și descărcarea substanțelor toxice

Operator la complexele și la fermele mecanizate zootehnice

Industria alimentară

Profesii generale în industria alimentară

Aparatist la coagulare, producerea pectinei

Aparatist la cristalizare, producerea materiei prime de acid tartric

Aparatist la descompunerea, producerea acidului tartric

Aparatist la filtrare, filtrarea miclei, producerea materiei prime de acid tartric, a uleiurilor vegetale

Aparatist la neutralizare, producerea acidului tartric

Aparatist la rafinarea grăsimilor și uleiurilor

Aparatist la distilare, producerea uleiurilor vegetale, a spirtului

Aparatist la uscare, producerea acidului tartric

Cernator, fabricarea trinei, cernerea lactozei

Controlor la turnarea berii

Crescător pietre de moară

Cristalizator fabricarea lactozei

Curățitor ambalaj flexibil

Fierbător produse și materii prime alimentare, încărcarea și descărcarea manuală

Încărcător-descărcător, producția de maioneză, parfumerie, acid tartric,

furfurol, precum și încărcarea-descărcarea camerelor de afumat, cuptoarelor de prăjit

Laminator materie primă și semifabricate

Mașinist la instalațiile de concasate

Mașinist la instalațiile de decortificat

Mașinist la automatele de turnare-umplere, producerea parfumeriei, producerea oțelului

Mașinist la mașina de frământat aluat

Mașinist la pasatrice

Mașinist la utilajul de măcinat, lucrări de zahăr pudră, cacao, praf de amoniu, producerea pectinei

Morar, fabricarea materiei prime de acid tartric

Muncitor diverse profesii, producerea drojdiei

Parafinator

Pregătitor gheață

Pregătitor materiale și materie primă alimentară, spălarea materiei prime pentru conserve; spălarea păsărilor tăiate și măruntaielor

Recepționar-pregătitor produse alimentare: la producerea berii în încăperi de subsol, la recepționarea lichidelor în producția de parfumerie, la producerea lichiorului și rachiului

Reglor utilaje în industria alimentară, producerea amidonului de porumb umed

Transvazor: la descărcarea bidoanelor, producerea laptelui; la turnarea berii în butoaie; la producerea maionezei și oțelului

Producția de alcool și produse nealcoolice

Aparatist la distilarea și rectificarea alcoolului, producerea pectinei

Mașinist la instalațiile de concasare

Malțificator

Muncitor, lucrări directe de producere a vinului, spiritului, lichiorului, rachiului și berii

Prelucrător deșeuri de vinificație

Prelucrător must și sucuri

Prelucrător recipiente tehnologice și ambalaje

Reglor suprafețe de filtrare

Smolitor butoaie

Producția de pâine și paste făinoase

Brutar, lucrări directe la cuptoare

Încărcător-descărcător produse alimentare

Polimerizator tave și forme metalice

Preparator aluat, lucrări la mașini deplasabilă de mestecat aluat cu funcție periodică și corveți, având capacitatea mai mare de 330 l
Tăietor produse alimentare

Producția de cofetărie

Aparatist la prelucrarea pectinei brute
Caramelar, împărțirea manuală a pastei
Extractor pectină
Coagulator pectină
Lustruitor caramele și drajeuri, încărcarea și descărcarea manuală a pastei
Malaxorist halva, mestecarea manuală

Producția amidonului și melasei

Aparatist extractor
Aparatist la obținerea acidului sulfuros
Aparatist la obținerea dextrinei
Aparatist la rafinarea amidonului
Aparatist la sedimentarea glutenului

Producția de zahăr

Aparatist la prelucrarea căpășinilor de zahăr
Dezbătător căpășini de zahăr
Tăietor zahăr rafinat

Producția de concentrate alimentare

Aparatist la prelucrarea și cupajarea oțetului
Fermentator
Muncitor la prelucrarea condimentelor
Operator la uscătoria cu pulverizare
Preparator amestecuri

Prelucrarea tutunului și mahorcii, fermentarea

Muncitor diverse profesii, prelucrarea și fermentarea tutunului, mahorcii

Producția de uleiuri eterice

Aparatist la fermentarea materiei prime de ulei eteric

Producția de parfumerie și cosmetică

Aparatist la prelucrarea compozițiilor și soluțiilor de parfumerie

Aparatist la prepararea mijloacelor cosmetice, prepararea cosmeticelor pulverulente

Fierbător masă cosmetică, producerea cremelor cu precipitat de mercur

Prelucrarea uleiurilor și grăsimilor

Aparatist la hidratare

Aparatist la prepararea săpunului

Aparatist la scindarea grăsimilor

Catalizator

Fierbător grăsime hidrogenată

Lanolinist

Hidrogenist

Hidrogenerator de grăsimi

Prăjitor

Preparator amestec de detergenți

Preparator soluție de coloranți

Regenerator

Industria morăritului și a crupelor, producția silozului și nutrețurilor combinate

Aparatist la prelucrarea cerealelor

Aparatist la producerea crupelor

Aparatist la industria morăritului

Aparatist la producerea nutrețurilor combinate

Cusător ambalaj flexibil

Mașinist la mașinile de încărcat-descărcat cereale

Morar

Motorist la excavatoare cu cupă

Silozar

Stivuator-ambalator

Tractorist-mașinist

Treierător

Industria cărnii și laptelui*Fabricarea produselor de carne*

Amestecător carne tocată

Aparatist la prelucrarea termică a mezelurilor

Aparatist la producerea grăsimilor alimentare

Aparatist la fabricarea produselor tehnice

Confecționer corzi din intestine

Îngrijitor de animale

Mășar

Deflaxator

Muncitor la producerea albuminei

Muncitor la producerea cleiului și gelatinei

Muncitor la fabricarea produselor tehnice

Muncitor la producerea uleiurilor lubrifiante

Prelucrător confiscate

Prelucrător mezeluri cu înveliș de protecție

Recepționer vite

Sanitar veterinar

Secționator produse de carne

Valorificator subproduse

Tăietor carne, încărcare manuale

Topitor grăsimi alimentare

Prelucrarea păsărilor și iepurilor

Amestecător pregătirea amestecului de pene

Aparatist regenerarea masei de ceară

Aparatist uscarea pastei de ouă

Crescător de păsări

Dozator la dozarea penelor

Mașinist la mașini de prelucrat pene și fulgi

Prelucrător iepuri

Prelucrător păsări

Preparator amestec de pene-fulgi

Preparator melanj, la operații manuale

Preparator nutrețuri

Recepționer materie primă de pene-fulgi

Recepționar-sortator păsări și iepuri vii

Uscător materie primă de pene-fulgi

Uscător pielicele de iepuri

Fabricarea untului, brânzei și altor produse lactate

Afumător brânză tip salam

Alcătuitor amestec de brânză topită, lucrări în sectoare nemecanizate

Aparatist la aplicarea învelișului de polimer și parafină de brânză

Aparatist la prepararea produselor lactate praf

Aparatist la prelucrarea produselor lactate fermentate și a produselor lactate pentru copii

Aparatist la producerea lactozei

Brânzar

Defroster lactate, lucrări manuale

Fierbător glazură

Preparator înghețată, lucrări manuale

Preparator unt, retopirea grăsimilor în cazane deschise

Separator lapte și materie primă de lapte, în sectoare nemecanizate

Spălător brânză

Uscător lactoză

Vafelar, întreținerea cuptoarelor-tunel cu transportatoare semiautomate